واره

دامگه حادثه

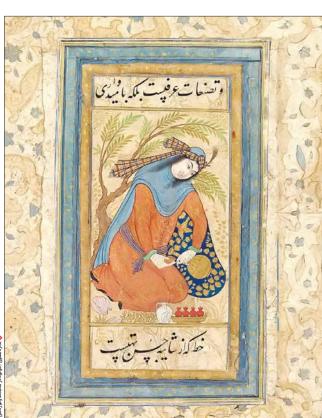
شوق یک خیز بلند

نگاهی به در خشش زنان واقف در عصر صفوی

برجای گذاشـــتهاند. نام اینها در تاریخهای رس . موقوفات، وزیر و متصدی موقوفات تع و اُینُ نیز نشُانیُ روشن از رونقُ وقف و اهمیتی است که در دوره صفوی برای آن قایل می شدهاند.

صفوی که در استناد وقفی آستان قدس رضوی اشاره شده است، به سال ۹۹۷ قمری بازمی گردد. بر این اساس، بیگم آغاخانم ذوالفقار زمین هایی را سليمان آباد قزوين بر آستانُ قدس رضوَى وقف

ر ار وجود داشسته اسست. زینم . نب یکم، یکی از چهرههای شاخص زنان حتی بــرای تأمین مخارج این مدرســـه، املاکی در صفهان، تبریز، بســطام و قزوین خرید و بر آن وقف

کرد.او در وقفنامه مدرسه نکته ای را گنجانده بود که جالب توجه است. مریم بیگی به , شد و ترقی علمے طلبهها أهميت مي داد، از اين رو تأكيد كرُده بود اگر سالی بگذرد و طلبهای از نظر علمی پیشرفتی نکند ز مدرسه باید اخراج شود. دیگر موقوفه او مسجدی است که کنار دروازه دولت قرار گرفته است. ورودی مسجداز محله حسن آباد است. این مسجد امروزه به

سبه ای جدید در آمده است. خیر النساء بیگم، مادر شاه عباس یکم نفقه خود را به ساختن کاروانســرای بزرگی صرف کرد که در مسیر رســیدن به اصفهان می توانســت مسافرانی یار را در خود جای دهد. این کاروانسرا با نظر به . آن که یک زن واقفاش بود، ویژگی جالبی داشـ

رای زنان ساخته شده بود تا بتوانند در آنها زمس برر ھی ۔۔۔۔۔ ۔ بہ ہے۔ دیگر زنان واقف کے در اصفہان از خود اثری برجای نهاندہانے دار دلارام خانے مادربزرگ شےاہ عباس . نوم می توان یاد کرد. این زن، دو مدرسه با نامهای جده کوچک و جده بزرگ را تأسیس و موقوفاتی را برای ادارهشان بسرای این مسدارس تعیین کرد. صاحب سلطان بیگم، دختر حکیمالملک در دوران

هنگامی که شاهزاده صفوی كتاب وقف مي كند

رسول جعفریان استاد دانشگاه

یک شـاهزاده زن صفوی مدر سـه و مسجدی در حاشیه ... ر کری سیدان عباسی ساخته واین وقفنامه کتابی است که برای مطالعه طلاب وقف بر آن کرده است. وقفنامه در صفحه نخست نسخهای خطی از تذکرهالفقهاء که در مدرسه صدر بازار اصفهان نگهداری می شود، آمده است. نکات قابل توجه مهم دراين وقف نامه بدين شرح است؛

> <mark>ﻪ</mark>ﻣﺠﻠﺪﺩﯾﮕﺮ ﻫﻤﺮ ﺍﻩﺍﯾﻦ ﻧﺴﺨﻪﺑﻮﺩﻩﺍﺳﺖ. خەدرجشدەاست رقفنامه پشتّهر چندنسخهدرجُشدهاست. <mark>سخ</mark>هوقفطلبهمدرسهخارجدرمحلهحسن آباددراصفهان بودهاس

علاوه بر أن طلابي هم كه در مسجد جنب دولتخانه مبار كه بوده اندمي توانسته انداز أن استفاده كنند. جدهر دوساخته همین باتوبوده است. همه شیعیان می توانسته انداز آن استفاده کنندچه در آن مدرسه و مسجد باشند یاخیر

هشه سیین که بعداهم ومستخدار آن استفاده نسته چدر آن مغرب <mark>شیعیاتی</mark> که بعداهم متولدهی شوند حق استفاده دارند. <mark>شرطاستفاده این است که از آن را به کتابخانه باز کردانند.</mark> شرط دیگر اینکه پس از اتمام کار آن را به کتابخانه باز گردانند. کتاب باید دوباره به نایب متولی و کتابدار تحویل داده شود.

متولى أين موقوفات خودواقفه يعنى هماُن خانم صفوى اُست. پس از آن توليت كتاب هادر اختيار شاهوقت خواهد بود (منظور شاه سلطان حسين، حكمران وقت). شاه تولیت بقیه موقوفات مدر سه و کتب وقفیه را داشته است.

یادة آوری آیه قرآنی که هر کس بعدار شنیدن وقفی نامه، آن را تبدیل به جزآن کند، گناهاش بر عهده اوست. تاریخ وقف ۱۵ جمادی الاولی سال ۱۱۲۵ است. سه نشأن در پایان وقفنامه که گویی جای مهر است اما داخل آنها حک شده یا چیزی نبوده است!

«زنــان ثروتمند عصــر صفــوی در کارهای خیر و عام المنفعه از مردان دستودل باز تر بودند. به طوری که بسیاری از کاروانسراها و ساختمانهای عام المُنفعه از صَدَّقَاتَ زِنَانَ كَهُ معمَّولا فقيرتر از مردان بودند، ساخته می شد.» ایس روایت که از ر بان فیگوئرا، سـفیر اســپانیا در ایران عصر صفوی زبان فیگوئرا، ســفیر اســپانیا در ایران عصر صفوی بیان شــده اســت تا اندازهای به نقش زنان در تاریخ وقف عصر صوفیه پر تو میافکند؛ پر تویی که زیر چتر آن می توان زنانی نیکوکار و واقف را دید که با قلبی مالامال از عشق خدمت به مردم، یادی از خود ، یسب ت و چهره زن را زیر سسایه حوادث دیگر که به بیسست و چهره زن را زیر سسایه حوادث دیگر که به نشان می دهد. سخن فیگوئرا گرچه تا اندازهای اغراق آمیز به شمار می آید، بر اهمیت نقش زنان در انجام آیین وقف و کارهای عامالمنفعه اما مهر تأیید میزند. این اهمیت، افزون بر شور و شوق مذّهبی و اخروی، با مهر و عطوفت زنانه آمیخته بود و خواست قلبی آنان را در خدمت به جامعه پاسـخ میداد؛ نیز . مان عدالت و رفاه اجتماعی رااندازهای برمی آورد. سنت وقف از دیرباز براساس تعالیم اسلامی بدون هیچ اجباری و بنا به خواست افراد برای خدمت به مردم و خشنودی پروردگار انجام می گرفته است. در سخنان بزرگان دین به این مهم سفارشهایی بسیار شده است. این تاکیدات در دوره صفوی با حاکمیت روحیه مذهبی تشیع بر گستره ایران زمین، اهمیتی درخوریافت و مـورد توجه بسـیاری از افراد مرفه، درباریان و خاندان سـاطنتی قرار گرفت. با نگاهی کلی بـر منابع این دوره می توان گفت وقف در این دوران تابدانجا گسترش می یابد که تشکیلاتی برای تنظیم امور آن پدید می آید. این تشکیلات زیر نظر رئيس موقوفات سلطنتى و رئيس موقوفات متفرقه به موقوفات سلطنتی و متفرقه در اثر خود اشاره . کرده است. این موضوع در سفرنامه کمپفر آلمانی نیز بازتاب یافته است. کمپفر اشاره می کند که برای

نقش زُنان این دوره در این اجرای سنت یادشده قابل توجه است. همراهی و همیاری زنسان در کنار . بی رد. مردان در زمینه وقف، نشانی روشن از اجرای عدالت جتماعی و رفاهی همگانی است که در عصر صفوی وجود داشتهٔ است؛ رفاهی که دوره صفوی را بُهعنوان دورانی طلایی از دیگر دورههای متاخر ایران متمایز مى كند. از همين رواست كه برجستگى و اهميت آن در حافظه جمعی مردمان ایران به جای مانده است. زنان واقف در این دوره بیشتر از خانوادههای ثروتمندو رباری بودند که بانگاهی اجتماعی به وقف دارایی های درباری بودند که بانگاهی اجتماعی به وقف دارایی های خود دست می گشادند آنان نه تنها انگیزه آبادانی مملکت، که انگیزها واهدافی آموز شی و تعلیمی هم داشـــتند در پی همین نگاه است که مدرسه و کتاب هم در زمره موقوفات قرار می گیرند. بنای کاروانســرا برای اقاَمت مسَّافران و مُردم در جادهها از مهُم ترینُ وقف های زنان عصر صفوی است. در مواردی، حمام، فهوه خانه، بازار و باغ را اجاره مي دادند و پُس از ساخت . نهای، اُجاره اَن رقبات را برای مخارج مدرسه وقف می کردند. زنان برای تضمین کار کرد وقف شان لعنت نامهاى رابه موقوفه ضم تااز آسیب و دست درازی متجاوزان در امان بماند و همچنان منظور رفاه مردم رعایت شود زنان ثرو تمند افزون بر این، گاه برای آن کـه در برابر صدمه و تجاوز عرون برین حد برق کی صدر بربر مصد و عبور دیوانیــان حکومتی به املاک خــود مصونیت ایجاد کننده آنهـارا وقف می کردند این مهم می توانســت راه آنها را برای دخالت در امور مذهبی و ســپس امور سياسى فراهم كند

" کی کر ۰۰۰ قدیمی ترین موقوفه متعلق به یــک زن در عصر

زنان در اصفهان وقف هامی کنند

در شهر اصفهان از آن رو که پایتخت صفویان و مرکز زندگی افراد خاندان سلطنتی بود، موقوفاتی واقف خاندان صفوی است. او که عمه شاه عباس یکم بُود، موقوفاتی در اُصفهان داشت. تاریخنگاران، او را یکی از بانوان نیکو کار ایران خواندهاند. موقوفات او به مدرسهای دُر نزدیکی محله چرخاب و چهارسوی اصفهان بنا کرد. این مدرسه البته پـس از ویرانی، با نظر علما به مستجد تبدیل شد. او در اصفهان . حمام سه سوق را نیز وقف کرد. مریم بیگم، دختر شاه صفی، از دیگر زنان شاخص این عصر در حوزه کارهای نیک همگانی است. او شخصیتی دانشمند و فاضل به شسمار می آمد و در دربار نیز نفوذی قابل نوجه داشت. مریم بیگی مدر سهای را در اصفهان ر. از آن به چهار جریب می رسید. وقف کرد که انسدازه آن به چهار جریب می رسید. مکاناتی را همچنین برای طلاب فراهم کرد. وی

شاه سلیمان، مسـجدایلچی را در محله احمدآباد این ویژگی به حجرههایی بلند مربوط می شود که اصفهان وقف و نام خود را بر محراب مسجد حک کرد. وقف نامه ای از اوایل سده ۱۱ قمری برجای مانده است که به زنی از اندرون شاهی به نام دده ر به ر ترکیکی در آن را پنهان از دیدنامحرمان سر کنند. زنان مسافر در آن روز گار، از اقامت در آن کاروانسرایی تردید خاطرهای خاتون تعلق دارد. او اُملاک خُــُود را به نام دختر ش رضیه بانو خانم وقف کرد. تاکیدات وقفی او نیز قابل خُوشُ در یاد داشتند. حوابیگم، دخترُ شاه عباسُ نیز در پی برنامه کاروانسراسازی پدر، بانی کاروانسرای ملاحظــه اســت. وی در وقفخامه قید کرده اس زرگی شـد که به نام خـودش خوانده میشـد. از که در صورت انقراضُ نسُـل فرزنــدّان، اُملاکاش بر تهیدستان شـیعه باید وقف شود. شـاهدان این

فراگیر شدن وقف بسرای بهره بسردن همگان، تا در الكبر سدن وقف بسرای پهروسردی همگان تا بدان اسداره در دوران صفوی پیش رفت که زنان در این امر بر کنیدگر پیشسی می گرفتند آثان برای خدمت گسراری و ایجاد رفساه همگانسی و نیز البته نام آوری در سرایجام دستهایی به اجر اخروی حتی باوقف یک سنگال هم در آمو رخبر سهیم می شدند شسامیر نام بانویی است که در سسال ۱۹۳۹ همری سستگایی رادر محن امامزاده اسساعیل اضهایان رای این بانی امروزه در خیابانهاتف، وقف کرده است. از این بانو تنها همین یک مـورد وقف به یادگار مانده است. از این مســاله می تــوان نتیجه گرفــت زنانی چون شــامیر بانو که چندان مرفه و ثروتمنــد نبودهاند، می کوشــیدند خود را در امر خیر شریک کنند. نام ین زنان به دلایلی چون دوری از دستگاه سلطنتی و دربار، حضور نیافتن در روایت رسمی تاریخنگاران اُر تاریخُ و نیزبُزرگ نبودن کار خیرشان، رنگ و لعابی در روایتهای تاریخی ندارد؛ با این همه بی شک ر ازریت کی در ..یی افرادی کـه در آن روزگار از وضع مطلوب اقتصادی برخــوردار نبودنــد از امکانات اینگونه تأسیســات عام|لمنفعه بهره می بردند.این شرایط، زندگی سخت را بر آنان آسان تر می کود و نیت واقفان را برای ایجاد رفاه همگانی تااندازهای محقق می ساخت.

. ر. وقفنامه، براساس روایت منابع تاریخی، افرادی مهم بودهاند؛ از این رومی توان دریافت که دده خاتون یکی

ر از زنان شاهزادگان یابزر گان دربار صفوی بوده اسد **شامیر، زنی واقف از بطن جامعه**

موقوفاتی که بدان ها اشاره شد، مشتی نمونه خروار، از آنچهاند که زنــان نیکـاندیش و نیکــوکار در تاریخ کردهاند. نقش زنــان واقف تا به امروز نیز قابل ملاحظه ر ست. اینان نام خود را در اســناد وقفی ثبت کرده و در بادها ماندهاند. یک ششـــم اسناد وقفی موجود در اداره اوقاف اصفهان، به زنان تعلق دارد؛ زنانی نیکوکار که در ر سسی حرب را کنور دوره صفوی و پس از آن، نیت خیر خود را با گونهای نگرش زنانه و عاطفی در آمیخت و و به وقف خود ویژگی هایی درخور توجه بخشیده اند.

آوردگاهمنازعات ایران وروسیه در دوره قاجار، بر دل ایرانیان چه انداخت

نذرهايي براي پيروزي برمتجاوزان

جنگهای ایران و روس که در زمان فتحعلی شـاه قاجار رخ داد، از مهم تریـن رویدادهای تاریخ معاصر ایران است که اثر اتبی قابل توجه بر عرصه های سیاست و جامعه ایران در دو سده اخیر داشته است. این جنگ ها در دو دوره رخ داد و هر دوره باقرار دادی علیه منافع ایران به پایان رسید: دوره باعهدنامه گلستان و دور ه دوم باعهدنامه تر کمنچای. دور نخست این جنگ هااز سال ۱۲۱۸ تاسال ۱۲۲۸ قمری و دور دوم در فاصله سال های ۱۲۴۱ تا ۱۲۴۳ قمری به در از اکشید.

شاهدر تبريز ونذرونياز پيرزنان

ستاه ر بیروسوروسیر بیروس این جنگهایکی از مصایبی بود که سرزمین ایران را درگیر خود ساخت و تبعاتی سخت و رنجاور در پی داشت. گرچه برخی از سرداران جنگ همچون شاهزاده ناست. برچه برخی از سرداران جنت معهون سعفرند عباس میرز او نیروهای مردمی در پیکارها رشادتها داشتند امانداشتن وسایل مدرن نظامی، دخالتهای انگلیسی ها و مواضع فرانسـوی ها در برابر ایران، جریان تقليمي هاو مواضع فر السويها در براه بران جريان تير دهارا بموسية جريور وزيار براني بر دم دم تهرين در مدم تهريز حرار و مثل خود الرو ارده دي دولت كالشته بودند تنها بودند معتون دنيا غير در باز السلطانية وراسمي كند كم حاجي علي او چند دن از فرزشان و فرزشار اكان الى رايراي جازيان وزشان أوردسار سوي موسية من مرتب براني برانيد المناطلية بود النهاد موسوعة حيث برسان خاطر شده مدت المالية برانيا المناطلة المناطقة المناطلة المناطلة المناطلة المناطلة المناطقة المناطقة المناطة المناطلة المناطقة المناطق بودند. از ایس رو با بیان کمبودها نزد شاهزاده عباس میرزا، از او کمک خواستند. این مردمان، در برابر، هرچه داشتند، خالصانه پیشکش کرده بودند. گفته میشود یسی سرحر، بوسی خود، بوسی پیرزنان تبریزاز درآمدچرخ ریسی خودبه فقرابخشیدند و برای سلامتی شــاه که به گونهای خواست پیروزی در جنگها بود، نــذر کردند نداری آنهــا را از تلاش برای حفظ وحراست ازخان ومان شان فارغ نكر ده بود. مخارج ستو درست رین جنگهانیز از سوی مردم دیگر شهرها و آبادی ها تامین می شدر روایت شده است که در مقطعی ۳۰۰ هزار تومان از هزینه جنگها که در آن زمان رقم بالایی بوده توسط ر مرید مده مده است. این در حالی است که با در نظر مردم فراهم شده است. این در حالی است که با در نظر گرفتن سر باز زدن شاه از اختصاص پول برای جنگها و وارد آوردن فشارهای برخی از حکم قاجار بر مردم، شرايط سخت اجتماعي آن روز گار بهتر تصوير مي شود سریعه سعت اعتبای (روز در بهدر معویر می سود و بذل و نذر داوطلبانه جان و مال را در چنین شرایطی، فداکاری وبخششی ستودنی می توان دانست. **جذب دل هاباز کات**

دور دوم منازعات، با ابهامات مرزی قرار داد گلستان و نور دوره مدارهای کهبرای مردم مسلمان منطقه قفقاز مشکلات اجتماعی کهبرای مردم مسلمان منطقه قفقاز پیش آمدهبود، اغاز شد خبرهایی از وضع مردم مسلمان قفقاز وفشارهای روسهادر این منطقه بر مردم، به کربلا رر —ر-ی روسی محرین مستقد بر مردم به تربلا رسید. در این شهر سیدم حمد مجاهداز علمای بنام این عصر برای نجات مردم، فتوای جهاد صادر کرد تا شاه قاجار به حمایت از مردم مکلف شود. جنگاوران مردمی با پشتوانه حکم جهاد، به میدان نبر دوارد شدُند میرزای قمی از معروف ترین روحانیان این عصر، با فتوای جهاد،

بر مساور پیدار حسین ما سید سوید ین مسا است «در همه ایران» کار چنان شد که اگر حضر تخاقان صاحبقران بر رأی علما انکار کند، اهالی ایران، سلطانی برانگیرزند و به مخالفت شاهنشاه ایران برخیزند» بر این اساس مردمی که حضور نیافتن در جبهه هار اپیروی از شیطان می دانستند به پیروزی هایی در جبهههای مختلف دست یافتند. این رخداد با حضور شاهزاده با تدبیر و دلیــر یعنی عباس میرزا همــراه بود. خیانتها و حســادتهایی که بر اور فت اما جریان جنگ را تغییر و مستحصیه به بر ورخسه برین بست. داد،شکستایرانیان در جبهههامقدماتانعقاد ء تر کمنچای را پدیدآور د. نذرسرداران ایروانی برای پیروزی خنگای آبانیا عدید حال ۱۳۰۰ س خنکای آبانباری در محله «راه ری» قزوین با بخچهای کوتاه اما جالب توجه که دربردارد، یادآور دارههای پرامیدبرای پیروزی در ستیزهای سخت ایران یادور دارهای ستخت ایران کرکیایی چون ایران ساخت آباتبار با نیتهای مختلف از مهمترین اقدامات خیرخواهانه و عمرانی بوده کم یادبانیی را تامندهایی دراز در دل ها برجای می گذاشته است، دو ب از به ناههای

متی زکات و دیگر وجوه شے عیه را در شرایط *جنگی* و

بنابرمصّالحمُسلمینَ،مختصَجهادُدانسَتُ،اوهمچنینُ جایز دانست که به مردم غیرمسلمان ساکن مرزهابرای حفاظت از سرزمین، زکات داده شود. حرارت نیروهای

ر در کرد کی در این شرایط بیشتر شد. سخن روحانیان در جامعه مذهبی ایران نفوذی بیشتر از احکام فرمانروایان

قاجار داشت روايت رضاقلي خان هدايت مويداين سخن

ے ہی۔ ــن خان ایروانی معروف به ســـاری اصلان و ــین خان که به ســردار ایروانی مشهور بود، درحالی که رشـادتها و دلیریهایی بسیار در صحنا ر حی از می در این در میروی دادی بیدار سال پیکار با قوای روس از خود نشـان داده بودند، در سـال ۱۲۳۷ قمری نذر کردند پـس از پیروزی اب اباتباری در محلهای کمآب در قزوین بنا کننــد جنگـها گرچه با شکست ایران پایان یافت اما آنها چند سال پیش از آن سید در اواخر دوره نخست جنگها که پیروزی هایی در جبهه هانصیب ایرانیان میشد، نذر خودرا ادا کردند. آنها با ادای این نذر گویا دل خود را برای ایندهای از آنِ ایران، ميدو آرامش مي بخشيدند. آب انبار از زمان سأخت تا سیدو برانسی می به سیده به براز در است. دهههای بعد بهرمبرداری می شد. بر دیوارههای سنگی بناامروزه تصاویر و خطوطی نقش بسته است که چهره سیسترورد ---ری این این این این در این این در این این این در این این در این این در این

كتاب أسماني قرأن درميان همه مسلمانان اهميتي

سنت چهل قر آن درمیان بختیاری ها؛ تصویری از همدلی وصمیمیت **آیینی که غمها رااز شانههای زنان میتکاند**

شایان توجه دارد. توجه به این کتاب مقدس اما گاه با سنتهای محلی همراه می شود و به گونهای کار کردی، بازندگیی مردمان مناطق گوناگون گسره می خورد. . ایینهایی بامعنا بــا محوریت قرآن خوانـــی در برخّی مناطق ایران شــکل گرفته اســـت که رهاننده مردم از مناطق ايران شكل محرفته اس مناطق ایران شبکا گرفته است که رهاننده مردم از سختی است و روح میباری آنان را در رفع رنجها یا دست کم تسکین دردها می نمایاند قرآن در زندگی روزانه مردم بختیباری که در دامیان زیبای طبیعت زندگی می گذرانند، جایگاهی وییزه دارداینان چه به صورت روزانه چه در سال همچون دیگر مسلمانان به این کتابهمقدس توسل می جویندر مضان صفر محرم ورجب از مهم ترین ماههایی آند که قبر ان بیش از هر زمان در میان مردم مورد توجه قرار می گیرد. در میان بختیاری هااما در متن گردهمایی های مرسوم مذهبی به سیاری هامادر مین در دهمایی های مرسوم سدهبی در ماههای یادشده، ایبنی به نام چهل قــر آن بر گزار میشــود.این آیین، که امروزه بــا گونه ای تقدس عدد چهل در فرهنگ عامه گره خورده، سنتی است که در بهم مرورسد یک بخش شهر یادر یک روستابه اجرا درمی آید این مراسه برنگ وبویی زنانه دارد بانی معمولافر دی باایمان یا از سادات است و بنابر نیت اولیه نذر انجام می شود. بانی مسئولیت مراسم رابرجهده می گیرد در کاهریندها بانی مردم تقسیم می شود. بانی چهل قرآن از منزل خود، همسایگان و کسانی که می خواهند در بر گزاری شریک باشند، چهل قرآن گردمی آورد سپس آنهار ادر پارچەھاي مخمل مي پيچند زنان قران هارابه مكاني پر پـــــــى ـــــــــى مى چېپىسورس در رى نادر رى نادر تا مادى كە كە تعبيە شدەاست، مى برند، جاى قرآن ھامعمولاروى دارىستى است كە در كوچە بر پامى شود صندوق ھاى چوبى يافلزى در ميانە آن قرار دارد كەقرآن ھا بااحترام ی - رای را بر کی کیرد. این صندوق ها وات درون صندوق ها قرار می گیرد. این صندوق ها چههای سبز رنگ و تصویرهای آرامگاههای پیامبر وامامان و گاه بار شته ها و ریسه های اسیند تزیین شده

است تا بانیان مراسم از هر گونه چشمرزخم در امان ست بیان مرسیم از طرود بمانند مراسیم پس از این مقدمات آغاز میشود. این مراسیم می تواند در همان روز با خواندن قرآن، مناجات و ذکر شـرعیات بــرای خانیهها چرا شــود و در برخی رد مرسر بیاد به روزی هایند. موارد می تواند به روزیای دیگر موکول شــود و متداوم انجام گیرد. مردم بختیاری در این حال در غروبهای پنجشنبه، زمانی که گذشتگان را یاد می کنند، نفری م بے ریزند آنھا کاچے یا آش برای اموات خیرات می کنند ر کی ہی ہی۔ ن خیرات پس از مراسم دعا اجرا می شود؛ زمانی که حیاط یا کوچه فرش پهن می کنند و مردم برای در حیاه پیدا خود برس پیش می نسند و در دابر برای مراسم از گرفتن نذری صف می بندند زن بانی در این مراسم از در نویکان خود بداز کسانی که می خواهند در این مراسم معنوی همدل و همر ادباشند و نصیبی ببرند،موادنذری را می گیرد. هر کس به اندازه توان خود چیزی می دهد. برخی نیز به جای مواد غذایی پولی می پردازند تا کمکی کنندگان برای گرفتن حاجـت خود گاهی نان، خرما، برکی کے دیا۔ سبزی نــدر و میان مهمان های بانی تقس ند دعا برای حل مشــکلات زنــان به ویژه سی محت برخی سیست در این برخی برخی است. بخت گشــایی و دادن نذری به بچههای کوچک نیز از دیگر سنتهای این آیین است. آیین چهل قرآن، گاه بیرای بارش باران نیز برگزار میشود شرکتکنندگان برای بارش باران نیز برگزار میشود شرکتکنندگان بر این الساس از صمحتالهی را از پروردگار میخواهند، مرسوم اسست کــه در آیین چهل قرآن برای درگذشتگان رحمــت میطلبند و چهن مران برای در هندستان در حاجت می خواهند چهل قرآن، گونهای توسل به قدر ت پروردگار است که زنان بختیاری بابر گزاری آن، در یک سنت همراه با همدلی های زیبا، غمهای خود را سبک می کنند و شانه هایشان را از رنج روز گار می تکانند؛ همچنین برای درمان بیماران و گره گشایی از مشکلات وفراواني نعمت ، بەدغايرمے دارند